

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗА П О В Е Д

№ РД09-189/ 21.01.2021 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на втора степен на професионална квалификация за специалност код **5430203** „Производство на тапицирани изделия” от професия код **543020** „Оператор в дървообработването” от професионално направление код **543** „Производствени технологии - дървесина, хартия, пластмаси и стъкло”.

21.1.2021 г.

X

Красимир Вълчев
Министър на образованието и науката
Signed by: Krasimir Georgiev Valchev

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ

НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

	Код по СППОО	Наименование
Професионално направление	543	ПРОИЗВОДСТВЕНИ ТЕХНОЛОГИИ - ДЪРВЕСИНА, ХАРТИЯ, ПЛАСТМАСИ И СЪКЛО
Професия	543020	ОПЕРАТОР В ДЪРВООБРАБОТВАНЕТО
Специалност	5430203	ПРОИЗВОДСТВО НА ТАПИЦИРАНИ ИЗДЕЛИЯ

Утвърдена със Заповед № РД09-189/ 21.01.2021 г.

София, 2021 г.

I. ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавния изпит за придобиване на **втора** степен на професионална квалификация по специалност код **5430203** „Производство на тапицирани изделия“, професия код **543020** „Оператор в дървообработването“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на втора степен по изучаваната професия „Оператор в дървообработването“, специалност „Производство на тапицирани изделия“.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от ЗПОО и чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Националната изпитна програма включва:

- за частта по теория на професията – осемнадесет изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема и указание за разработване на писмен тест по всяка изпитна тема;
- за частта по практика на професията - указание за съдържанието на индивидуалните задания;
- критериите за оценяване на резултатите от обучението;
- система за оценяване;
- препоръчителна литература.
- Приложения:
 - а. Примерен изпитен билет;
 - б. Примерно индивидуално задание;
 - в. Примерно указание за разработване на писмен тест.

Държавният изпит – част по теория на професията, се провежда като писмен изпит по една и съща изпитна тема за учениците и/или за обучаваните за дадено училище или обучаваща институция.

Училището/обучаващата институция въз основа на писмено заявено желание на обучаемите по чл. 3, ал. 11 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация може да организира провеждането на държавния изпит – част по теория на професията като писмен тест.

С изпитната тема или изпитния тест се проверява задължителното за усвояване и контрол учебно съдържание на равнища „Знание“, „Разбиране“ и „Приложение“, като броят и равнището на всяка задача се определят към критериите за оценка за всяка изпитна тема.

При избран от училището/обучаващата институция вариант на провеждане на изпита с писмен тест въз основа на критериите за оценка към всяка изпитна тема се съставят тестовите задачи.

Всяка тестова задача задължително съдържа глагол (при възможност започва с глагол), изразяващ действието, което трябва да извърши обучаваният, и показващ равнището по таксономията на Блум, еталона на верния отговор и ключ за оценяване - пълният отговор, за който се получават максимален брой точки съобразно равнището на задачата, определени в таблицата за критериите за оценка на всяка изпитна тема.

Към всеки тест се разработва:

1. Указание за работа, което включва:

- целта на теста - какви знания и умения се оценяват с него;
- представяне и описание на теста - брой задачи, типология (задачи със свободен отговор; задачи за допълване/съотнасяне; задачи с избран отговор) и начин на работа с тях;
- продължителност на работа с теста;
- начин на оценяване на резултатите от теста.

2. Методически указания за комисията по оценяване

Всеки член на комисията по оценяване получава тестовите задачи, еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

За оценката на писмена работа по изпитна тема комисията по оценяване на изпита – част по теория на професията, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира определеният брой присъдени точки.

За оценката на писмения тест комисията използва еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

Чрез държавния изпит – част по практика на професията и специалността, се проверяват и оценяват професионалните умения и компетентности на обучаваните, отговарящи на **втора** степен на професионална квалификация. Изпитът се провежда по индивидуални задания и критерии за оценяване, изготвени от комисията за провеждане и оценяване на изпита - част по практика на професията. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с един повече от броя на явяващите се в деня на изпита.

III. ИЗПИТНИ ТЕМИ

Изпитна тема № 1: СТОЛ ОТ МАСИВНА ДЪРВЕСИНА С ПРИЗМАТИЧНИ КРАКА И ТАПИЦИРАНА СЕДАЛКА С ТВЪРДА ОСНОВА

Стол от масивна дървесина с призматични крака - предназначение, функционални размери и конструкция. Технологичен процес при производството на столове от масивна дървесина. Изработване на дялове. Устройство и принцип на действие на вертикална верижно - дълбачна машина. Технологичен процес за изработване на тапицирана седалка с твърда основа. Здравословни и безопасни условия на труд при работа на вертикална верижно - дълбачна машина.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Максимален брой точки
1. Описва предназначението, функционалните размери и конструкцията на столове.	20
2. Обяснява технологичния процес за производство на столове от масивна дървесина с призматични крака.	20
3. Описва технологичната операция за изработване на дялове и обяснява устройството и принципа на действие на верижно-дълбачна машина.	20
4. Описва в технологична последователност операциите за изработване на тапицирана седалка с твърда основа.	20
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при работа с верижно-дълбачна машина.	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 2: СТОЛ ОТ МАСИВНА ДЪРВЕСИНА С ТАПИЦИРАНА СЕДАЛКА С ПОЛУЕЛАСТИЧНА ОСНОВА

Стол от масивна дървесина - предназначение, функционални размери и конструкция. Технологичен процес при производството на столове от масивна дървесина. Базоформиране - устройство и принцип на действие на абрихт. Технологичен процес за

изработване на тапицирана седалка с полуеластична основа. Здравословни и безопасни условия на труд при работа с абрихт.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	Максимален брой точки
1. Описва предназначението, функционалните размери и конструкцията на столове.	20
2. Обяснява технологичния процес за прозводство на столове от масивна дървесина.	20
3. Описва технологичната операция „Базоформиране“ и обяснява устройството и принципа на действие на абрихт.	20
4. Описва в технологична последователност операциите за изработване на тапицирана седалка с полуеластична тапицерска основа.	20
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при работа с абрихт.	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 3: СТОЛ ОТ МАСИВНА ДЪРВЕСИНА С ТАПИЦИРАНА СЕДАЛКА С ЕЛАСТИЧНА ОСНОВА

Стол от масивна дървесина - предназначение, функционални размери и конструкция. Технологичен процес при производството на столове от масивна дървесина. Устройство и принцип на действие на едновретенна хоризонтална пробивна машина. Технологичен процес за изработване на тапицирана седалка с еластична основа. Здравословни и безопасни условия на труд при работа с пробивни машини.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3	Максимален брой точки
1. Описва предназначението, функционалните размери и конструкцията на столове.	20
2. Обяснява технологичния процес за прозводство на столове от масивна дървесина.	20
3. Обяснява устройството и принципа на действие на едновретенна хоризонтална пробивна машина.	20
4. Описва в технологична последователност операциите за изработване на тапицирана седалка с еластична тапицерска основа.	20
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при работа с пробивни машини.	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 4: СТОЛ ОТ ВИТИ ДЕТАЙЛИ ОТ МАСИВНА ДЪРВЕСИНА

Стол от вити детайли - функционални размери, конструктивни елементи и конструктивни решения. Подготовка на дървесината за изработване на вити детайли. Технологичен процес при производството на вити детайли от масивна дървесина с въртящ се шаблон. Технологичен процес за изработване на тапицирана седалка с твърда основа. Здравословни и безопасни условия на труд при тапициране.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	Максимален брой точки
1. Описва функционалните размери, конструктивните елементи и конструктивните решения при столове с вити детайли.	20
2. Описва подготовката на дървесината за изработване на вити детайли.	20
3. Обяснява технологичния процес при производството на вити детайли от масивна дървесина с въртящ се шаблон.	20
4. Описва в технологична последователност операциите за изработване на тапицирана седалка с твърда основа.	20
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при тапициране	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 5: СТОЛ ОТ ВИТОСЛЕПЕНИ ДЕТАЙЛИ

Стол от витослепени детайли - функционални размери, конструктивни елементи и конструктивни решения. Подготовка на материалите за изработване на витослепени детайли. Технологичен процес при производството на витослепени детайли. Съоръжения за огъване и слепване на детайли. Технологичен процес за изработване на тапицирана седалка с еластична основа. Здравословни и безопасни условия на труд при тапициране.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	Максимален брой точки
1. Описва функционалните размери, конструктивните елементи и конструктивните решения при столове с витослепени детайли..	20
2. Описва подготовката на материалите за изработване на витослепени детайли.	20
3. Описва в технологична последователност операциите за изработване на витослепени детайли от масивна дървесина и обяснява съоръженията за огъване и слепване на детайлите.	20
4. Обяснява технологичния процес за изработване на тапицирана седалка на стол с еластична тапицерска основа.	20

5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при тапициране.	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 6: ТАБУРЕТКА С МЕКА ТАПИЦЕРИЯ

Табуретка с мека тапицерия - функционални размери и конструкция. Технологичен процес за изработване на рамки за кутии. Устройство и принцип на действие на универсална фреза. Технологичен процес за изработване на табуретка с мека тапицерия. Здравословни и безопасни условия на труд при работа с универсална фреза.

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 6</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва функционалните размери и конструкцията на табуретка с мека тапицерия.	20
2. Описва технологичния процес за изработване на рамки за кутии.	20
3. Обяснява устройството и принципа на действие на универсална фреза.	20
4. Обяснява технологичния процес за изработване на табуретка с мека тапицерия.	30
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при работа с универсална фреза.	10
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 7: СТОЛ ОТ МАСИВНА ДЪРВЕСИНА СЪС СТРУГОВАНИ КРАКА И ТАПИЦИРАНА СЕДАЛКА

Стол от масивна дървесина със струговани крака - функционални размери, конструктивни елементи и конструктивни решения, Технологичен процес при производството на столове от масивна дървесина. Устройство и принцип на действие на струг. Технологичен процес за изработване на тапицирана седалка. Здравословни и безопасни условия на труд при работа със струг.

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 7</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва функционалните размери, конструктивните елементи и конструктивните решения при столове.	20
2. Описва технологичния процес при производството на столове от масивна дървесина.	20
3. Обяснява устройството и принципа на действие на струг.	20
4. Обяснява технологичния процес за изработване на тапицирана седалка.	20

5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при работа със струг.	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 8: ЕДНОЛИЦЕВ МАТРАК С ПРУЖИНЕН ПАКЕТ ВЪРХУ ТВЪРДА ОСНОВА

Предназначение, видове матраци, функционални размери. Материали за производство на матраци. Подготовка на дунапрен - разкрояване, слепване и профилиране. Устройство и принцип на действие на лентова кройчна машина. Технологичен процес при производство на еднолицев матрак с пружинен пакет върху твърда основа. Здравословни и безопасни условия на труд при работа с лентова кройчна машина.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8	Максимален брой точки
1. Описва предназначението, видовете и функционалните размери на матраците.	20
2. Описва материалите за производство на матраци.	20
3. Описва подготовката на дунапрен - разкрояване, слепване и профилиране. Обяснява устройството и принципа на действие на лентова кройчна машина.	20
4. Обяснява технологичния процес за изработване на еднолицев матрак с пружинен пакет върху твърда основа.	20
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при работа с лентова кройчна машина.	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 9: МАТРАК С ДВУСТРАННА МЕКОТА С ПРУЖИНЕН ПАКЕТ

Предназначение, видове матраци, функционални размери. Тапицерски материали, пружинни пакети. Подготовка на лицеви и нелицеви платове. Технологичен процес при производство на матрак с двустранна мекота с пружинен пакет. Устройство и принцип на действие на машината за обличане на матраци. Здравословни и безопасни условия на труд при производство на тапицирани изделия.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9	Максимален брой точки
1. Описва предназначението, видовете и функционалните размери на матраците.	20
2. Описва тапицерските материали и пружинни пакети.	20
3. Описва технологичния процес при подготовката на лицеви и нелицеви платове.	20

4. Обяснява технологичния процес при производство на матрак с двустранна мекота с пружинен пакет. Обяснява устройството и принципа на действие на машината за обличане на матраци.	20
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при производството на тапицирани изделия.	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 10: МАТРАК С ДВУСТРАННА МЕКОТА С ПЪЛНЕЖ ОТ ПОРОПЛАСТИ

Предназначение, видове матраци, функционални размери. Изграждане на мека тапицерия. Подготовка на лицеви и нелицеви платове. Технологичен процес при производство на матрак с двустранна мекота с поропласти. Устройство и принцип на действие на машината за обличане на матраци. Здравословни и безопасни условия на труд при производство на тапицирани изделия.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10	Максимален брой точки
1. Описва предназначение, видове и функционални размери на матраците.	20
2. Описва различни пласторедови структури при изграждане на мека тапицерия.	20
3. Описва технологичния процес при подготовка на лицеви платове - схеми за разкрояване, разкрояване и съшиване.	20
4. Обяснява технологичния процес при производство на матрак с двустранна мекота с поропласти. Обяснява устройството и принципа на действие на машината за обличане на матраци.	20
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при производство на тапицирани изделия.	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 11: ЕДИНИЧНО ЛЕГЛО С ЦАРГИ

Единично легло с царги - функционални размери, основни конструктивни елементи и материали. Подготовка на пълнежни материали - разкрояване и слепване. Устройство и принцип на действие на лентова кройчна машина. Технологичен процес при тапициране с пружинен пакет върху твърда основа. Здравословни и безопасни условия на труд при работа с лентова кройчна машина.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 11	Максимален брой точки
1. Описва функционалните размери, основните конструктивни елементи и материалите за изработване на единично легло с царги.	20
2. Описва технологичния процес за подготовка на пълнежните материали.	20
3. Обяснява устройството и принципа на действие на лентова кройчна машина.	20
4. Обяснява технологичния процес при тапициране с пружинен пакет върху твърда основа	20
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при работа с лентова кройчна машина.	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 12: ЕДИНИЧНО ЛЕГЛО БЕЗ ЦАРГИ

Единично легло без царги - функционални размери, основни конструктивни елементи и материали. Подготовката на лицев плат. Технологичен процес при изграждане на тапицерна с двустранна мекота. Устройство и принцип на действие на машина за обличане с лицев плат. Здравословни и безопасни условия на труд при тапициране.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 12	Максимален брой точки
1. Описва функционалните размери, основните конструктивни елементи и материалите за изработване на единично легло без царги.	20
2. Описва технологичните операции за подготовка на лицев плат.	20
3. Обяснява технологичния процес при изграждане на тапицерна с двустранна мекота.	20
4. Обяснява устройството и принципа на действие на машина за обличане с лицев плат.	20
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при тапициране.	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 13: КРЕСЛО С МЕКА ТАПИЦЕРИЯ

Кресло - функционални размери, съставни части и конструкция. Технологичен процес за изработване на носеща рамка. Технологични операции за изработване на коланена основа. Технологичен процес за изграждане на мека тапицерна. Здравословни и безопасни условия на труд при изработване на носеща рамка.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 13	Максимален брой точки
1. Описва функционалните размери, съставните части и конструкцията на кресло с мека тапицерия.	20
2. Обяснява технологичния процес за изработване на носещата рамка.	20
3. Описва технологичните операции за изработване на коланена основа.	20
4. Обяснява технологичния процес за изграждане на мека тапицерия.	20
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изработване на носеща рамка.	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 14: КРЕСЛО С ПОЛУМЕКА ТАПИЦЕРИЯ И ТАПИЦЕРСКА ОСНОВА ОТ ПЛОСКОСПИРАЛНИ ПРУЖИНИ

Кресло с полумека тапицерия - функционални размери и конструкция. Технологичен процес за изработване на обикновена рамка. Технологични операции за изработване на тапицерска основа от плоскоспирални пружини. Технологичен процес за изработване на кресло с полумека тапицерия. Здравословни и безопасни условия на труд при изработване на кресло с полумека тапицерия.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 14	Максимален брой точки
1. Описва функционалните размери и конструкцията на кресло с полумека тапицерия.	20
2. Обяснява технологичния процес за изработване на обикновена рамка.	20
3. Описва технологичните операции за изработване на тапицерска основа от плоскоспирални пружини.	20
4. Обяснява технологичния процес за изработване на кресло с полумека тапицерия.	30
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изработване на кресло с полумека тапицерия.	10
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 15: ДЕТСКО ЛЕГЛО ОТ МАСИВНА ДЪРВЕСИНА С МАТРАК С ДВУСТРАННА МЕКОТА

Детско легло - функционални размери и конструктивни особености. Конструктивни елементи и конструктивни съединения на решетката към челата. Устройство и принцип на действие на пресово съоръжение за сглобяване на рамки. Технологичен процес при

изграждане на тапицерия с двустранна мекота. Здравословни и безопасни условия на труд при работа на пресово съоръжение за сглобяване на рамки.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 15	Максимален брой точки
1. Описва функционалните размери и конструктивните особености на детско легло.	20
2. Описва конструктивните елементи и конструктивните съединения на решетката към челата на детско легло.	20
3. Обяснява устройството и принципа на действие на пресово съоръжение за сглобяване на рамки.	20
4. Обяснява технологичния процес при изграждане на тапицерия с двустранна мекота.	20
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при работа на пресово съоръжение за сглобяване на рамки.	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 16: ДВОЙНО ЛЕГЛО С ЦАРГИ

Двойно легло с царги - функционални размери, конструктивни елементи и конструктивни решения при чела и царги. Конструирани на тапицерия - мека, полумека и полутвърда. Подготовка на лицеви платове. Технология за тапициране с пружинен пакет. Принципна схема. Правила за здравословни и безопасни условия на труд при тапициране.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 16	Максимален брой точки
1. Описва функционалните размери, конструктивните елементи и конструктивни решения при чела и царги при двойните легла.	20
2. Описва приложението, материалите и начините на напластяване при мека, полумека и полутвърда тапицерия.	20
3. Описва технологичния процес при подготовка на лицеви платове - схеми за разкрояване, разкрояване и съшиване	20
4. Обяснява технологичния процес за тапициране с пружинен пакет.	20
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при тапициране.	20
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 17: ТАПИЦИРАНО ЛЕГЛО

Тапицирано легло - функционални размери, конструктивни елементи и конструктивни решения. Разкрояване на масивна дървесина за рамки. Устройство и принцип на действие на универсален циркуляр. Технологичен процес за тапициране на легло. Здравословни и безопасни условия на труд при работа на универсален циркуляр.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 17	Максимален брой точки
1. Описва функционалните размери, конструктивните елементи и конструктивните решения на тапицирано легло.	20
2. Описва разкрояването на масивна дървесина за рамки.	20
3. Обяснява устройството и принципа на действие на универсален циркуляр.	20
4. Обяснява технологичния процес за тапициране на легло.	30
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при работа на универсален циркуляр.	10
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 18: ПЕЙКА ОТ МАСИВНА ДЪРВЕСИНА И ПОДВИЖНИ ВЪЗГЛАВНИЦИ

Пейка от масивна дървесина - функционални размери, съставни части и конструкция. Технологичен процес за изработване на пейка от масивна дървесина. Технологичен процес за изработване на възглавници. Опаковане и транспортиране на тапицираните изделия. Здравословни и безопасни условия на труд при изработване на пейка от масивна дървесина.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 18	Максимален брой точки
1. Описва функционалните размери, съставните части и конструкцията на пейка от масивна дървесина.	20
2. Обяснява технологичния процес за изработване на пейка от масивна дървесина.	20
3. Обяснява технологичния процес за изработване на възглавници.	20
4. Описва изискванията при опаковане и транспортиране на тапицираните изделия.	20
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изработване на пейка от масивна дървесина.	20
Общ брой точки:	100

IV. УКАЗАНИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ЗАДАНИЯ

Индивидуалното задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване на трите имена на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, крайния срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на

комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните задания се изготвят от комисията за провеждане и оценяване на изпита - част по практика на професията и специалността в училището/обучаващата институция. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

Примерно индивидуално практическо задание № 1:

Изработване на матрак с твърда основа

1. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

- изработване на работна спецификация на детайли и агрегати;
- получаване на материали, подбор и сортиране;
- изработване на изделието;
- опаковане на изделието.

2. Критерии за оценяване

За всяко индивидуално задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, разработва показатели по критериите, определени в таблицата. Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя.

Пример:

<i>Критерии и показатели за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>	<i>Те-жест</i>
1. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда		да/не
<i>1.1. Избира и използва правилно лични предпазни средства</i> <i>1.2. Правилно и по безопасен начин използва предметите и средствата на труда</i> <i>1.3. Разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа, дефинира и спазва предписания за своевременна реакция</i> <i>Забележка: Критерий 1 няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на</i>		

други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2) .		
2. Ефективна организация на работното място		5
2.1. Подреденост на инструменти, пособия и материали, осигуряваща удобство и точно спазване на технологията	2	
2.2. Целесъобразна употреба на материалите	2	
2.3. Работа с равномерен темп за определено време	1	
3. Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията		5
3.1. Обяснява работата си при спазване на йерархична подчиненост от други лица	3	
3.2. Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с изпитното задание (материали, инструменти, лични предпазни средства)	2	
4. Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание		20
4.1. Преценява типа и вида на необходимите материали, детайли и инструменти според изпитното задание	10	
4.2. Правилно подбира количеството и качеството на необходимите материали, детайли и инструменти	10	
5. Спазване на технологичната последователност на операциите според практическото изпитно задание		20
5.1. Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите	10	
5.2. Спазва технологичната последователност на операциите в процеса на работа	10	
6. Качество на изпълнението на индивидуалното практическо задание		50
6.1. Всяка завършена операция съответства на изискванията на съответната технология	20	
6.2. Крайното изделие съответства на зададените технически параметри	20	
6.3. Изпълнява задачата в поставения срок	10	
Общ брой точки:	100	

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на втора степен на професионална квалификация по специалността код **5430203 „Производство на тапицирани изделия“**, професия код **543020 „Оператор в дървообработването“** е в точки, както следва:

- част по теория на професията - максимално 100 точки;
- част по практика на професията - максимално 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е в съотношение - 40 процента частта по теория на професията и 60 процента частта по практика на професията от общия брой точки.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се изчислява, както следва:

Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,4 \times$ получения брой точки от частта по теория на професията + $0,6 \times$ получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки \times 0,06.

Окончателната оценката от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател, с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател слаб;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател среден;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател добър;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател много добър;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател отличен.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Миленкова, Ат. Здравословни и безопасни условия на труд. Нови знания, София, 2000.
2. Кючуков, Г. Конструиране на мебели, врати и прозорци. Матком, 2004.
3. Попова, Е. и кол. Технологии и машини в мебелното производство. Земиздат, София, 1992.
4. Мръвкаргов, Й. и кол. Технология на мебелното производство. Земиздат, София, 1988.
5. Григоров, П. и кол. Дървообработващи машини и инструменти. Земиздат, София, 1992.

6. Филипов, Г. Машини за производство на мебели. Техника, София, 1979.
7. Илчев, Хр. Технология на тапицерството. Техника, София, 1976.
8. Илчев Х. Декораторство. Техника, София, 1966
9. Илчев Х. Технология на тапицерството. Техника, София, 1984
10. Касабов К. и колектив. Съвременна тапицирана мебел. Техника, София, 1984

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. инж. Румяна Йовчева – ПГДВА „Йосиф Вондрак“, гр. Русе
2. инж. Иванка Савева – ПГДВА „Йосиф Вондрак“, гр. Русе

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

а) примерен изпитен билет

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И
СПЕЦИАЛНОСТТА**

**ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ**

по професия код 543020 „Оператор в дървообработването“

специалност код 5430203 „Производство на тапицирани изделия“

Изпитен билет №.....

Изпитна тема:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
(изписва се точното наименование на темата с кратко описание на учебното съдържание)

Описание на дидактическите материали:

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

б) Примерно индивидуално практическо задание

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ - ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И
СПЕЦИАЛНОСТТА,**

**ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ**

**по професия код 543020 „Оператор в дървообработването“
специалност код 5430203 „Производство на тапицирани изделия“**

Индивидуално практическо задание №

На ученика/обучавания

(трите имена на ученика/обучавания)

отклас/курс, начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:

1. Да се

(вписва се темата на практическото задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН:

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия:

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:

(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

в) Примерно указание за разработване на писмен тест

- **примерно указание за работа за учениците/курсистите и примерни тестови задачи с еталон за оценяване и ключ на верните отговори**

Указание за работа

Уважаеми ученици/курсисти,

Вие получавате тест, който съдържа ... задачи с различна трудност с максимален брой точки – 100. За всеки Ваш отговор ще получите определен брой точки, показан в долния десен ъгъл след всяка задача.

Целта на теста е да се установи равнището на усвоените от Вас знания и умения, задължителни за усвояване и контрол за придобиване на втора степен на професионална квалификация по професия **„Оператор в дървообработването“**, специалност **„Производство на тапицирани изделия“**.

Отбелязването на верния според Вас отговор при задачите с избран отговор е чрез знак \times , а за другите типове задачи начинът на отговор е описан в задачата.

При отбелязване на отговор, който искате да промените, оградете в кръгче грешното отбелязване и се подпишете пред него.

Някои задачи изискват не само познаване на учебното съдържание, но и логическо мислене, затова четете внимателно условията на задачите, преди да посочите някой отговор.

Не отделяйте много време на въпрос, който Ви се струва труден, върнете се на него по-късно, ако Ви остане време.

Тестът е с продължителност астрономически часа.

ЖЕЛАЕМ ВИ УСПЕХ !

- **разработване на тест**

Броят и равнището на тестовите задачи по всеки критерий се определят съобразно равнището, на което трябва да бъде усвоено съответното учебно съдържание, като общият брой задачи по всеки критерий трябва да носи максималния брой точки.

1. Таксономия на Блум – равнища и примерни глаголи

Равнище	Характеристика	Глаголи
I. Знание точки	Възпроизвеждане и разпознаване на информация за понятия, факти, дефиниции	Дефинира, описва, посочва, изброява, очертава, възпроизвежда, формулира, схематизира
II. Разбиране 0 - 4 точки	Извличане на съществен смисъл от изучаваната материя. Интерпретация и	Преобразува, различава, обяснява, обобщава,

	трансформиране на информацията с цел нейното структуриране.	преразказва, решава, дава пример за..., сравнява
III. Приложение 0 - 6 точки	Пренос на нови знания и умения при решаване на проблемна или аварийна ситуация. Способност за използване на усвоената информация и формираните умения	Изчислява, демонстрира, открива, модифицира, разработва, свързва, доказва

2. Примерна матрица на писмен тест по изпитна тема № 1

Разработва се от комисията за подготовка и оценяване на изпита - част по теория на професията, като към таблицата за критерии за оценка по всяка тема се разписват графи 3, 4 и 5.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Максимален Брой точки	Брой тестови задачи по равнища		
		I	II	III
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1. Описва предназначението, функционалните размери и конструкцията на столове.	20	3	2	1
2. Обяснява технологичния процес на производство столове от масивна дървесина с призматични крака.	20	3	2	1
3. Описва технологичната операция за изработване на длабове и обяснява устройството и принципа на действие на верижно-дълбачна машина.	20	3	2	1
4. Описва в технологична последователност операциите за изработване на тапицирана седалка с твърда основа.	20	3	2	1
5. Описва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при работа с верижно-дълбачна машина.	20	3	2	1
Общ брой задачи: 30		15	10	5
Общ брой точки:	100	30	40	30
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ 				

3. Препоръчителни тестови въпроси и задачи според типа на отговора:

- 1-ва група: въпроси и задачи със свободен отговор;

- Въпроси и задачи за свободно съчинение;
- Въпроси и задачи за тълкуване;
 - **2-ра група: въпроси и задачи за допълване (с полуоткрит отговор);**
- Въпроси и задачи за допълване на дума, или фраза или елемент от чертеж/схема;
- Въпроси и задачи за заместване;
 - **3-та група: въпроси и задачи с избран отговор**
- Задачи с един или повече верни отговори;
- Въпроси за избор между вярно и грешно.

4. Примерни тестови задачи

4.1. Примерна тестова задача от равнище „Знание“

Посочете коя от изброените пружини се използва за изработване на пружинен пакет тип Бонел:

- а) спирална цилиндрична пружина
- б) плоско-спирална пружина
- в) пружина зигзаг
- г) двойно конусна пружина

макс. 2 т.

Еталон на верния отговор: г)

Ключ за оценяване:

Отговор г) – 2 точки;

При посочени повече от един отговор – 0 точки;

Всички останали отговори – 0 точки.

4.2. Примерна тестова задача от равнище „Разбиране“

Определете вярното твърдение:

а) покриването на поропластите с изолираща полиестерна вата се прилага за подобряване на мекотата, гладкостта и приплъзването на пълнежа с покривната тъкан или кожа;

б) покриването на поропластите с изолираща полиестерна вата се прилага за подобряване на здравината на тапицерията;

в) покриването на поропластите с изолираща полиестерна вата се прилага за
замяна на лицевия плат.

макс. 4т.

Еталон на верния отговор: а)

Ключ за оценяване:

Отговор а) - 4 точки;

При посочени повече от един отговор - 0 точки;

Всички останали отговори - 0 точки.

4.3. Примерна тестова задача от равнище „Приложение“:

Опишете видовете материали за изграждане на еластична основа за тапицерия:

.....

.....

.....

.....

макс. 6т.

Еталон на верния отговор и ключ за оценяване:

- каучукови колани – 1,5 точки
- ластични колони – 1,5 точки
- пружини зигзаг – 1,5 точки
- плоско-спирални пружини – 1,5 точки